Publicat pe (https://bnm.md)

Extinde Ascunde

11.05.2018

Regulament cu privire la operaţiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.78 din 11 aprilie 2018

Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 133-141 art.585 din 27.04.18

ÎNREGISTRAT
la Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1313 din 21 aprilie 2018

COMITETUL EXECUTIV
AL BĂNCII NAŢIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÂREA Nr. 78
din 11 aprilie 2018

Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldovaa

În temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. d) și g), 11 alin. (1), 27 alin.(1) lit. c), 61 și 62 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare și art. 8 din Legea nr.1232 –XII din 15 decembrie 1992 cu privire la bani, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂŞTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la operaţiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova (se anexează).
2. Se abrogă Regulamentul cu privire la operaţiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Băncii Naţionale a Moldovei nr.200 din 27 iulie 2006 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 120-123/441 din 04.08.2006, art. 441), înregistrat la Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova cu nr.720 din 02.12.2009, cu modificările și completările ulterioare.

Vicepreședintele
Comitetului executiv

Vladimir MUNTEANU

Anexa nr.1
la Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei

REGULAMENTUL
cu privire la operaţiunile cu numerar
în băncile din Republica Moldova

CAPITOLUL I
Dispoziţii generale

1. Regulamentul cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova stabilește cerințele privind organizarea compartimentului casierie în bănci (inclusiv în filialele băncilor străine), reglementează operațiunile cu numerar, precum și modul de desfăşurare a acestora în bănci, între bănci şi în relaţia cu Banca Naţională a Moldovei (în continuare BNM).

2. În sensul prezentului regulament se utilizează următoarele noțiuni:

Banca ofertantă – banca ce oferă numerar.

Banca solicitantă – banca ce solicită retrageri de numerar.

Moneda națională în numerar – unitatea monetară a Republicii Moldova, exprimată în bancnote şi monede metalice emise de BNM, inclusiv bancnote şi monede metalice jubiliare şi comemorative (în continuare moneda națională).

Bancnote/ monede autentice - bancnote/ monede ce dețin toate caracteristicile și elementele de siguranță a unei bancnote/ monede emise de BNM.

Bancnote/ monede suspecte de a fi false - bancnote/ monede care au aparența unor bancnote/monede autentice, produse și/ sau alterate în mod fraudulos, indiferent de mijloacele folosite, cu scopul punerii în circulație.

Bancnote/ monede metalice corespunzătoare circulației - bancnote/ monede autentice care s-au reîntors din circulația monetară și urmare verificării acestora s-a constatat că sunt calitative pentru a fi repuse în circulație.

Bancnote/ monede metalice necorespunzătoare circulaţiei - bancnote/ monede autentice care s-au reîntors din circulaţia monetară şi urmare verificării s-a constatat ca fiind neconforme calitativ pentru a fi repuse în circulație.

Bancnote/monede fără putere circulatorie - bancnote/monede care au încetat să fie mijloc legal de plată pe teritoriul Republicii Moldova, fiind retrase din circulație de BNM.

Specimen - model al bancnotei autentice, imprimată, conform tehnologiei de imprimare a bancnotelor autentice, pe care este perforat/înscris cuvântul „SPECIMEN” şi este destinat pentru determinarea autenticității, inclusiv plasării elementelor grafice, mărimilor geometrice, gamei de culori, elementelor de securitate vizibile şi invizibile ale bancnotelor.

Procesarea numerarului – procedura de: verificare automată a numerarului prin intermediul echipamentelor de procesat bancnote/monede sau manuală, în vederea depistării diferențelor și identificării numerarului suspect de a fi fals; de triere a numerarului în vederea clasării acestuia în categoria corespunzătoare/ necorespunzătoare circulației monetare și de ambalare a numerarului conform cerințelor din prezentul regulament.

Echipament de procesat bancnote - un echipament care permite verificarea automată a caracteristicilor de

grafică și a elementelor de siguranță ale bancnotelor, respingerea bancnotelor suspecte de a fi false, numărarea bancnotelor autentice şi clasificarea lor drept corespunzătoare și necorespunzătoare circulației.

Echipament de procesat monede - un echipament care permite verificarea automată a caracteristicilor dimensionale și tehnice ale monedelor, respingerea monedelor suspecte de a fi false, numărarea monedelor autentice şi clasificarea lor drept corespunzătoare şi necorespunzătoare circulației.

Verificarea calității numerarului în moneda națională - procesul prin care se evaluează calitatea bancnotelor/monedelor metalice în conformitate cu Standardele minime pentru verificarea calității bancnotelor și monedelor metalice în moneda națională stabilite în prezentul regulament.

Componenta de transport a sistemului automatizat de plăti interbancare (SAPI) – componenta SAPI, ce asigură schimbul de mesaje electronice între BNM şi participanții la SAPI.

Pagina interbancară – pagina web a BNM accesibilă participanților la SAPI prin intermediul rețelei interbancare.

Sistemul de evidență a falsurilor (SEF) – componenta paginii interbancare, ce asigură schimbul de date între BNM şi bănci privind numerarul în moneda națională suspect de a fi fals/ fals depistat în cadrul sistemului bancar.

CAPITOLUL II
Organizarea compartimentului casierie

3. Pentru desfăşurarea operaţiunilor cu numerar băncile trebuie să dispună de compartimentul casierie, care include următoarele:
tezaur – încăpere special amenajată destinată păstrării numerarului şi a altor valori gestionate de bancă;
casă de circulație – încăpere destinată efectuării operațiunilor de retragere sau depunere a numerarului şi a altor valori din/în tezaur;
casă operațională – încăpere destinată efectuării operaţiunilor de încasare şi eliberare a numerarului în moneda naţională şi în valută străină, în relaţia cu clienţii băncii;
birou pentru verificarea numerarului – încăpere adiacentă casei operaţionale, destinată verificării numerarului de către clienţii băncii;
birou pentru procesarea numerarului – încăpere destinată trierii, verificării şi ambalării numerarului gestionat de bancă, dotat cu utilaj şi echipament special.

4. Amplasarea, proiectarea, construcția şi organizarea compartimentelor casieriei se stabilește de bancă de sine stătător cu condiția:
a) asigurării integrității numerarului şi a altor valori gestionate de bancă, a încăperilor/ spațiilor pentru păstrarea acestora;
b) creării condițiilor necesare pentru efectuarea operațiunilor cu numerar.

5. Dotarea casieriei cu echipament special care include, dar nu se limitează la sistemul de supraveghere video, sistemul de alarmă, sistemul control acces, antiefracție şi de prevenire a incendiului se efectuează de bancă, în conformitate cu cerinţele care se stabilesc de sine stătător de către aceasta.
Banca asigură că toate operațiunile cu numerar sunt executate sub camerele de luat vederi, astfel încât în cazul unor incidente acestea să poată fi reconstituite.

6. Gestionarea numerarului şi a altor valori din casa de circulaţie şi tezaur se efectuează de către persoanele, desemnate prin ordin de către conducătorul băncii.

7. Activitatea privind operațiunile cu numerar, gestionarea şi păstrarea numerarului şi a altor valori ale băncii, accesul în compartimentul casierie, deţinerea şi păstrarea cheilor de la tezaur/ şi a duplicatelor acestora, precum şi modul de deschidere şi închidere a tezaurului se efectuează în conformitate cu procedurile interne elaborate de către bancă de sine stătător.

8. Dacă banca deține zona de autodeservire a clienților pentru efectuarea operațiunilor cu numerar în regim nonstop prin intermediul echipamentelor moderne, aceasta va respecta prevederile Regulamentului cu privire la cardurile de plată, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație (HCA) al BNM nr.157 din 01.08.2013.

CAPITOLUL III
Operațiunile cu numerar în moneda națională în bănci

Secțiunea 1
Încasarea și eliberarea numerarului

9. În funcție de spectrul serviciilor prestate, banca este în drept să efectueze încasări şi eliberări de numerar.

10. Încasările de numerar includ:
a) depuneri în conturile clienților băncii sau persoanelor fizice, deschise la bancă;
b) încasări în numerar generate de activitatea băncii;
c) încasări de numerar de la subdiviziunile aceleiași bănci;
d) încasări de numerar de la altă bancă;
e) retrageri de numerar de la BNM.

11. Eliberările de numerar includ:
a) retrageri de numerar de către clienţii băncii;
b) plăţi generate de activitatea băncii;
c) eliberări de numerar între subdiviziunile aceleiași bănci;
d) eliberări de numerar către altă bancă;
e) depuneri de numerar la BNM.

12. Pentru efectuarea operaţiunilor de încasare și eliberare a numerarului, banca, utilizează după caz, următoarele documente:
a) ordin de încasare a numerarului;
b) ordin de eliberare a numerarului.

13. Ordin de încasare a numerarului (anexa nr. 1) este un document de casă care se utilizează la încasarea numerarului de către bancă.

14. Ordin de eliberare a numerarului (anexa nr. 2) este un document de casă care se utilizează la eliberarea numerarului de către bancă.

15. Retragerea numerarului de către clienții băncii – persoane juridice, cu excepţia cazurilor în care sunt utilizate cardurile de afaceri, se efectuează în baza unei delegaţii, forma şi procedurile de utilizare a căreia se elaborează de sine stătător de către bancă conform cerințelor prezentului regulament și Legii privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29.05.2014 şi va conţine în mod obligatoriu, dar nu se va limita la următoarele elemente:
a) denumirea băncii;
b) codul fiscal al băncii;
c) denumirea clientului;
d) codul fiscal al clientului;
e) codul IBAN;
f) data retragerii numerarului;
g) numele, prenumele și specimenul semnăturii persoanei împuternicite de retragerea numerarului;
h) datele din actul de identitate (seria, numărul, emitentul, data eliberării);
i) suma în cifre şi în litere;
j) numele, prenumele şi semnătura unipersonală a conducătorului clientului ori a două persoane cu drept de semnătură: prima aparține conducătorului sau altei persoane împuternicite, a doua - contabilului–șef sau

altei persoane împuternicite;
k) numărul, data, luna şi anul emiterii documentului.

16. Documentele utilizate pentru reflectarea operațiunilor de încasare și eliberare a numerarului se întocmesc de către funcționarul responsabil al băncii şi se execută în ziua operațională în care au fost emise.

17. Documentele se întocmesc în limba de stat. Parametrii formularelor documentelor utilizate la operațiunile de încasare și eliberare a numerarului, în funcție de volumul de date incluse, se stabilesc de bancă de sine stătător.

18. Banca poate completa formularele documentelor utilizate la operațiunile de încasare și eliberare a numerarului cu rubrici suplimentare, conform procedurilor interne ale băncii.

19. Formularele documentelor utilizate pentru operațiunile cu numerar se întocmesc pe suport hârtie sau în formă electronică, care ulterior se imprimă. Numărul de exemplare se stabilește de bancă de sine stătător, în conformitate cu procedurile interne ale băncii.

20. În formularele documentelor aferente operațiunilor de încasare și eliberare a numerarului nu se admit erori, corectări sau ștersături.

21. Pe documentele utilizate la operațiunile de încasare și eliberare a numerarului, se aplică semnăturile persoanelor împuternicite ale băncii și ștampila după caz.

22. Evidenţa operaţiunilor cu numerar se ţine în registre, forma şi conţinutul cărora se elaborează de sine stătător de către bancă.

23. Procedurile interne privind modul de întocmire, semnare, vizare, repartizare şi păstrare a documentelor şi a registrelor utilizate în operaţiunile cu numerar se elaborează de către bancă de sine stătător.

Secţiunea 2
Procesarea bancnotelor şi monedelor metalice

24. La procesarea numerarului băncile verifică autenticitatea şi calitatea bancnotelor şi monedelor metalice, și le clasează ca fiind corespunzătoare și necorespunzătoare circulației.

25. Autenticitatea şi calitatea bancnotelor şi monedelor metalice se verifică fie cu ajutorul unui echipament de procesare, fie manual de către personalul calificat.

26. Autenticitatea bancnotelor şi monedelor metalice se stabilește prin compararea acestora cu specimenele respective, prin verificarea: valorii nominale, imaginii, formatului şi a elementelor de siguranţă, stabilite de către BNM.

27. Bancnotele şi monedele metalice care după verificarea autenticităţii sunt considerate suspecte de a fi false se transmit organelor competente, cu respectarea prevederilor capitolului VII din prezentul regulament.

28. Calitatea bancnotelor şi monedelor metalice se verifică în conformitate cu Standardele minime pentru verificarea calităţii bancnotelor şi monedelor metalice în moneda naţională (anexa nr.3).

29. Bancnotele şi monedele metalice care după verificarea calităţii nu mai pot fi repuse în circulaţie sunt considerate necorespunzătoare circulaţiei şi se depun la BNM în ambalajul respectiv.

30. Pentru bancnotele corespunzătoare circulaţiei, precum şi pentru cele necorespunzătoare circulaţiei se respectă următorul mod de ambalare:
a) 100 bancnote cu aceeaşi valoare nominală formează un pacheţel;
b) pe lăţimea pacheţelului se aplică o banderolă-tip, în corespundere cu valoarea nominală a bancnotelor, pe

care se aplică o ştampilă care identifică denumirea băncii, se indică numele casierului/ numărul unic de înregistrare a casierului, care a format pacheţelul şi semnătura acestuia, data, luna şi anul în care a fost format pacheţelul;
c) zece pacheţele a câte 100 bancnote, cu aceeaşi valoare nominală, formează un pachet complet, iar pacheţelele, cu aceeaşi valoare nominală, din care nu se poate forma un pachet complet, formează un pachet incomplet;
d) pacheţelul care conţine sub 100 bancnote formează un pacheţel incomplet, la care pe lăţimea acestuia se aplică o banderolă simplă, unde se menționează: valoarea nominală, cantitatea de bancnote, suma totală, se aplică o ştampilă care identifică denumirea băncii, se indică persoana care a format pacheţelul şi semnătura acesteia, data, luna şi anul în care a fost format pacheţelul;
e) la fiecare pachet complet se aplică în partea superioară un cartonaş-tip, iar în partea inferioară un cartonaş simplu. Pe cartonaşul superior se aplică o ştampilă care identifică denumirea băncii, numele casierului/ numărul unic de înregistrare a casierului care a procesat pachetul, data, luna şi anul în care a fost format pachetul şi se aplică semnătura casierului;
f) la fiecare pachet incomplet se aplică în partea superioară şi inferioară câte un cartonaş simplu. Pe cartonaşul superior se menţionează: valoarea nominală, cantitatea de bancnote, suma totală, se aplică o ştampilă care identifică denumirea băncii, numele casierului/numărul unic de înregistrare a casierului care a procesat pachetul, data, luna şi anul în care a fost format pachetul şi se aplică semnătura casierului;
g) un pachet complet sau incomplet nu trebuie să conțină date de identificare ale mai multor casieri sau ale aceluiaşi casier cu menţiuni aferente diferitelor zile de formare a pachetului;
h) pachetele complete și cele incomplete se ambalează în folie din polietilenă.

31. Băncile depun la BNM bancnote corespunzătoare circulaţiei şi bancnote necorespunzătoare circulaţiei şi retrag de la BNM doar bancnote corespunzătoare circulaţiei, formate în pachete complete, ambalate în folie din polietilenă şi clasate separat după categorie şi valoare nominală.
Excepție fac bancnotele necorespunzătoare circulației cu valori nominale de 200 lei și mai mari, care pot fi depuse la BNM formate în pachete incomplete/ pachețele complete ambalate în folie de polietilenă și clasate separat pe valori nominale.

32. Se interzice ca pachetele cu bancnote depuse la BNM să conțină agrafe, clame sau alte elemente ce pot deteriora echipamentele de procesat bancnote din dotare BNM.

33. Pentru monedele metalice corespunzătoare circulaţiei, precum şi pentru cele necorespunzătoare circulaţiei se respectă următorul mod de ambalare:
1) monedele metalice divizionare cu aceeași valoare nominală:
a) se formează în săculeţe:
2000 monede cu valoarea nominală de 1 ban;
1000 monede cu valoarea nominală de 5 bani, 10 bani, 25 bani şi 50 bani.
b) săculeţele se formează într-un sac:
20 de săculeţe cu valoarea nominală de 1 ban, 5 bani, 10 bani şi 25 bani;
5 săculeţe cu valoarea nominală de 50 bani.
2) monedele metalice lei cu aceeași valoare nominală:
a) se ambalează în pachete formate din fișicuri:
10 fișicuri a câte 50 monede cu valoarea nominală de 1 leu;
10 fișicuri a câte 25 monede cu valoarea nominală de 2 lei, 5 lei și 10 lei;
sau
b) se formează în săculeţe:
500 monede cu valoarea nominală de 1 leu, 2 lei, 5 lei și 10 lei;
c) săculeţe se formează într-un sac:
5 săculeţe cu valoarea nominală de 1 leu, 2 lei, 5 lei și 10 lei
3) monedele ambalate separat în săculeţe, pe diverse valori nominale, care nu pot forma un sac complet, formează un sac mixt, care nu poate conține mai mult de:
a) 10000 monede divizionare;
b) 2500 monede lei.

34. Pe pachetele cu fișicuri/săculețele/sacii cu monede metalice, se aplică o etichetă unde se menționează: valoarea nominală, cantitatea de monede şi suma totală a acestora, se aplică o ștampilă care identifică denumirea băncii, numele casierului/ numărul unic de înregistrare a casierului care a procesat pachetul cu fișicuri/ săculeţul/ sacul cu monede, data, luna şi anul în care au fost formate acestea şi se aplică semnătura casierului. Săculețele și sacii cu monede se sigilează de către casierii care le au format.

35. Sacul cu monede metalice nu trebuie să includă săculeţe formate de persoane diferite şi nu trebuie să conțină date de identificare ale mai multor persoane sau ale aceleiași persoane, purtând date diferite privind formarea sacului.

36. Băncile depun la BNM monede metalice corespunzătoare circulaţiei şi monede metalice necorespunzătoare circulaţiei şi retrag de la BNM doar monede corespunzătoare circulaţiei, ambalate în pachete cu fișicuri sau săculeţe/ saci conform prevederilor pct. 33, subpct. 1) şi 2) din prezentul regulament.

37. Băncile procesează numerarul primit de la clienți, de la alte bănci și de la BNM și verifică autenticitatea, calitatea, precum şi cantitatea bancnotelor şi monedelor metalice, până la utilizarea acestuia în operațiunile cu numerar. În cazul depistării diferențelor de numerar (plusuri/minusuri/ numerar suspect de a fi fals) banca întocmește procese-verbale de constatare pentru contabilizarea acestora conform propriilor proceduri stabilite.

38. BNM își rezervă dreptul de a refuza primirea pachetelor cu bancnote şi sacii cu monede dacă nu au fost respectate cerinţele de formare, ambalare şi identificare, prevăzute în prezentul regulament.

Secţiunea 3
Schimbul bancnotelor şi monedelor metalice

39. Băncile sunt obligate să accepte, pentru persoane fizice şi juridice, bancnote şi monede metalice autentice şi cu putere circulatorie, conform Standardelor minime pentru verificarea calităţii bancnotelor şi monedelor metalice în moneda naţională, prezentate în anexa 3 la prezentul regulament, pentru a fi depuse în cont sau a fi schimbate, după cum urmează:
a) bancnote şi monede metalice necorespunzătoare circulaţiei, dar cu putere circulatorie, pe bancnote şi monede metalice corespunzătoare circulaţiei;
b) bancnote corespunzătoare sau necorespunzătoare circulaţiei, dar cu putere circulatorie, pe monede metalice corespunzătoare circulaţiei;
c) monede metalice corespunzătoare sau necorespunzătoare circulaţiei, dar cu putere circulatorie, pe bancnote corespunzătoare circulaţiei.

40. Depunerea în cont și schimbul bancnotelor şi monedelor metalice se efectuează de către bănci în sumă nelimitată şi fără perceperea comisionului de schimb sau orice alte comisioane.

41. Banca va afișa, la casa operațională, la un loc vizibil, un aviz care include menţiunea privind efectuarea schimbului bancnotelor şi monedelor metalice în moneda națională, fără perceperea comisionului de schimb sau orice alte comisioane. Totodată, vor fi afișate Standardele minime pentru verificarea calităţii bancnotelor şi monedelor metalice în moneda naţională.

Secţiunea 4
Activităţi cu specimenele de bancnote

42. Banca utilizează specimenele de bancnote la desfăşurarea operaţiunilor cu numerar numai cu titlu de călăuză. Specimenele de bancnote se distribuie de către BNM gratuit.

43. Operaţiunile privind ridicarea specimenelor de bancnote de la BNM, înregistrarea şi distribuirea specimenelor subdiviziunilor subordonate, modalitatea de utilizare şi păstrare a acestora în cadrul băncii,

precum şi procedura de urmat în cazul pierderii specimenelor se stabileşte de către bancă, conform procedurilor interne elaborate de sine stătător.

44. Se interzice distribuirea de către bănci a specimenelor de bancnote pentru terțe părţi.

45. Ridicarea specimenelor de bancnote de la BNM se efectuează de către reprezentantul băncii în baza delegaţiei, întocmite pe numele său, valabile numai pentru ziua respectivă, a actului de identitate şi a copiei actului de identitate. Predarea-primirea specimenelor de bancnote se efectuează în baza unui proces-verbal semnat de părţi.

46. Banca, în termen de 10 zile lucrătoare după recepționarea specimenelor de bancnote prezintă la BNM:
a) lista specimenelor de bancnote distribuite subdiviziunilor subordonate băncii;
b) angajamentul scris prin care îşi asumă obligaţia de păstrare în siguranţă a specimenelor de bancnote şi de restituire a acestora, la solicitarea BNM.

47. Restituirea specimenelor de bancnote de către bancă se efectuează în termen de 10 zile lucrătoare de la solicitarea BNM. Predarea-primirea specimenelor se efectuează în baza unui proces-verbal semnat de părţi.

48. Banca, la încheierea procedurii de lichidare, restituie specimenele de bancnote la BNM. Predarea-primirea specimenelor de bancnote se efectuează în baza unui proces-verbal semnat de părţi.

49. Specimenele de bancnote prezentate la casa operațională a băncii, precum și cele depistate la procesarea numerarului sunt retrase, cu întocmirea unui proces-verbal cu informarea și transmiterea acestora inspectoratului de poliţie teritorial, în scopul examinării conform competenței. Totodată, băncile informează BNM printr-un aviz despre depistarea specimenelor de bancnote, cu anexarea procesului-verbal de constatare a cazului.

CAPITOLUL IV
Operaţiunile cu numerar în moneda naţională între bănci

50. Banca stabilește excedentul de numerar pentru ziua următoare care poate fi oferit altor bănci sau depus la BNM.

51. Banca, care îşi stabilește excedentul de numerar pentru ziua următoare este obligată să transmită la BNM, prin intermediul componentei de transport a SAPI un Aviz privind disponibilitatea excedentului de numerar (anexa nr. 12) indicând suma totală, divizată pe valori nominale. În funcție de solicitările de numerar de către alte bănci, banca va actualiza, până la ora 15^{00}, excedentul de numerar disponibil.

52. BNM asigură plasarea pe pagina interbancară a informației privind disponibilul de numerar al băncilor şi actualizarea acesteia în corespundere cu datele recepţionate de la bănci.

53. În scopul acoperirii necesităţii băncii cu numerar, în caz de insuficiență acestuia, banca poate examina informaţia plasată pe pagina interbancară, privind disponibilitatea numerarului în alte bănci şi poate iniția negocieri în vederea procurării numerarului necesar.

54. Băncile vor aplica procedurile interne pentru asigurarea predării/ridicării numerarului conform cerințelor prezentului regulament.

55. Banca va reglementa prin procedurile sale interne modalitatea de distribuire a excedentului de numerar între subdiviziunile proprii, precum şi altor bănci.

CAPITOLUL V
Operațiunile cu numerar în moneda națională ale băncilor în relația cu BNM

Secţiunea 1
Cerinţele privind retragerea/depunerea numerarului

56. În funcţie de disponibilitatea excedentului de numerar sau în cazul insuficienței acestuia, băncile pot depune sau retrage numerar la/ de la BNM.

57. Retragerea şi depunerea numerarului de la/la BNM se efectuează în baza Contractului privind operațiunile cu numerar (anexa nr. 4).

58. Banca are obligaţia de a transmite la BNM lista care include numele persoanelor desemnate pentru efectuarea operaţiunilor de retragere/ depunere a numerarului de la/la BNM, precum şi datele unităţilor de transport ale băncii care vor fi implicate în transportarea numerarului de la/ la BNM.
În cazul în care banca nu dispune de serviciul de transport valori, iar serviciile de retragerea/ depunere a numerarului de la/ la BNM şi serviciile de transportare a numerarului la/de la bancă sunt prestate de către o persoană autorizată pentru a desfășura asemenea activități, banca prezintă la BNM lista cu numele persoanelor desemnate pentru ridicarea/ depunerea numerarului, precum şi datele unităţilor de transport implicate în transportarea numerarului de la/ la BNM, care aparţin persoanei autorizate.

59. Lista va purta semnăturile conducătorului băncii şi a contabilului-şef sau ale persoanelor care îi înlocuiesc şi va cuprinde datele de identificare ale persoanelor desemnate pentru ridicarea/depunerea numerarului: numele, prenumele şi semnătura, codul numeric personal, seria şi numărul actului de identitate, numărul legitimației de serviciu, precum şi modelele şi numerele unităţilor de transport.

60. Despre orice modificare ulterioară a acestei liste banca notifică BNM printr-o scrisoare oficială, în timp util, pentru a permite efectuarea operaţiunilor de retragere/ depunere a numerarului.

Secţiunea 2
Retragerea de numerar de la BNM

61. Retragerea de numerar de la BNM se va efectua cu respectarea următoarelor condiţii:
a) banca transmite la BNM, prin intermediul componentei de transport a SAPI, Cererea pentru retragere de numerar (anexa nr.5) și/ sau Cererea pentru retragerea bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative (anexa nr. 6), în intervalul de timp 15:^{00} - 16:^{00} al zilei anterioare de retragere a numerarului. În cerere se indică suma totală, structura pe valori nominale, tipul bancnotelor/ monedelor, scopul utilizării numerarului, datele de identificare ale persoanelor responsabile de ridicarea numerarului şi datele unităţilor de transport ale băncii, implicate în transportarea numerarului. În cazul în care, banca intenționează să retragă numerar în ziua în care este depusă cererea, aceasta se transmite la BNM, în intervalul de timp 8:^{30} - 10:^{00};
b) în cazul modificării datelor de identificare ale persoanelor responsabile de ridicarea numerarului şi/ sau ale unităţilor de transport, banca expediază un mesaj, prin intermediul componentei de transport a SAPI, în intervalul de timp 8:^{30} – 12:^{30}, în ziua efectuării operaţiunii de retragere, până la ora stabilită de BNM pentru efectuarea operațiunii;
c) banca, prin intermediul componentei de transport a SAPI, inițiază un ordin de plată aferent operaţiunii de retragere de numerar şi decontarea acestuia, până la prezentarea persoanelor responsabile de ridicarea numerarului la BNM.

62. Cererea pentru retragerea numerarului de la BNM, cu excepţia bancnotelor şi monedelor jubiliare şi comemorative, se iniţiază de către bancă după examinarea informației afișate pe pagina interbancară, conform prevederilor pct. 52 din prezentul regulament.

63. Banca este în drept să-şi anuleze cererea transmisă anterior, privind retragerea de numerar, inclusiv a bancnotelor şi monedelor jubiliare și comemorative, prin iniţierea unui Aviz de anulare a cererii (anexa nr. 7), care urmează a fi transmis, prin intermediul componentei de transport a SAPI, către BNM în termenul limită stabilit pentru inițierea cererii, conform pct. 61 din prezentul regulament.

64. În cazuri excepționale banca poate să transmită Cererea pentru retragerea de numerar după intervalul de timp stabilit de prevederile prezentului regulament. În acest caz, banca va transmite prin fax sau e-mail o scrisoare semnată de către conducătorul băncii cu indicarea motivului argumentat privind necesitatea de retragere urgentă a numerarului.

65. Ca urmare a examinării cererii băncii solicitante, BNM satisface total, parțial, sau refuză cererea. În cazul bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative cererea se examinează în funcție de soldurile disponibile în stocul BNM.

66. Rezultatul examinării cererii se comunică băncii solicitante cel târziu la ora 18:^{00} a zilei în curs, în cazul acceptării cererii printr-o Confirmare de retragere/depunere a numerarului (anexa nr.8) transmisă prin intermediul componentei de transport a SAPI, în care se va indica suma numerarului acceptat spre retragere, structura valorilor nominale şi timpul retragerii numerarului de la BNM, în cazul refuzului cererii - printr-un Aviz de refuz a cererii/a avizului (anexa nr.9).

67. În cazul imposibilității de conectare a băncilor la componenta de transport a SAPI şi pentru băncile în proces de lichidare, cererea de retragere a numerarului şi confirmarea operațiunii de către BNM se transmit prin fax sau e-mail.

68. În baza confirmării recepţionate de la BNM, banca în ziua retragerii numerarului efectuează plata prin transfer, care trebuie să fie egală cu suma numerarului aprobat pentru retragere.

69. Pentru operaţiunile de retragere a bancnotelor şi monedelor metalice, BNM aplică comisioane conform anexei nr. 11. Încasarea comisionului se efectuează, conform ordinului de plată iniţiat de BNM, în condițiile contractului privind operațiunile cu numerar.

70. În cazul retragerii bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative, banca în ziua efectuării transferului specificat la pct. 68 din prezentul regulament, suplimentar, transferă la BNM diferenţa dintre preţul de comercializare a bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative stabilit de BNM şi valoarea nominală a acestora.

71. Pentru retragerea numerarului, persoana desemnată de către bancă se prezintă la BNM cu delegaţia întocmită pe numele său, valabilă numai pentru ziua respectivă, actul de identitate şi copia actului de identitate.

72. Pentru retragerea numerarului de către băncile în proces de lichidare, administratorul băncii se prezintă la BNM cu actul de identitate şi copia actului de identitate.

73. În cazul în care la verificarea documentelor prezentate de persoana responsabilă de retragerea numerarului au fost constatate erori, consemnate printr-un proces verbal semnat de părți, banca va întocmi și va prezenta din nou documentele și ca urmare va fi plasată în coada de așteptare.

74. BNM va elibera persoanei desemnate de către bancă, odată cu numerarul, un exemplar al ordinului de eliberare a numerarului.

75. Operațiunile de retragere de numerar de către bănci de la BNM se vor efectua conform orarului stabilit pentru fiecare bancă, dar nu mai târziu de ora 16:^{00} a zilei efectuării operaţiunii. În situaţia în care, în ziua stabilită, banca solicitantă nu a efectuat operaţiunea de ridicare a numerarului până la ora 16:^{00}, BNM va transmite, prin intermediul componentei de transport a SAPI, o Confirmare privind neefectuarea operațiunii (anexa nr. 10) şi va aplica comisionul prevăzut la pct. 3 din anexa nr.11.

Secţiunea 3
Depunerea numerarului la BNM

76. În funcţie de disponibilităţi, băncile pot depune la BNM:

a) excedentul de numerar;
b) numerarul clasat în categoria necorespunzător circulaţiei;
c) numerarul fără putere circulatorie.

77. Depunerea numerarului la BNM se va efectua cu respectarea următoarelor condiţii:
a) banca transmite, prin intermediul componentei de transport a SAPI, Avizul privind disponibilitatea excedentului de numerar (anexa nr. 12), în termen limită de până la ora 15:^{00} și/ sau Avizul de depunere a numerarului necorespunzător circulaţiei (anexa nr.13), în termen limită de până la ora 16:^{00} în ziua anterioară efectuării operaţiunii. În aviz se indică suma totală, divizată pe valori nominale, datele de identificare ale persoanelor responsabile de depunerea numerarului şi datele unităţilor de transport ale băncii, implicate în transportarea numerarului;
b) banca actualizează avizul, modificând suma declarată anterior pentru depunere, nu mai târziu de termenul limită stabilit pentru transmiterea avizului;
c) în cazul modificării datelor de identificare ale persoanelor responsabile de depunerea numerarului şi/ sau a datelor unităţilor de transport, bancă expediază un mesaj, prin intermediul componentei de transport a SAPI, în intervalul de timp 8:^{30} –12:^{30} în ziua efectuării operaţiunii de depunere, până la ora stabilită de BNM, pentru efectuarea operaţiunii.

78. Depunerea de numerar la BNM se efectuează numai în baza Confirmării de retragere/depunere a numerarului (anexa nr. 8) transmise de BNM, prin intermediul componentei de transport a SAPI, cel târziu la ora 18:^{00}, cu indicarea timpului efectuării operațiunii.
În cazul unor solicitări de numerar din partea unor bănci şi, totodată, al disponibilității de numerar corespunzător circulației, în cadrul altor bănci, BNM poate refuza efectuarea operațiunii de depunere a excedentului de numerarul cu expedierea unui Aviz de refuz a cererii/a avizului (anexa nr. 9), cu includerea mențiunilor privind redirecționarea numerarului către banca solicitantă.

79. În cazuri excepționale, banca poate să transmită Avizul privind disponibilitatea excedentului de numerar/Avizul de depunere a numerarului necorespunzător circulaţiei după intervalul de timp stabilit de prevederile pct. 77 din prezentul regulament. În acest sens, banca va transmite prin fax sau e-mail o scrisoare semnată de către conducătorul băncii cu indicarea motivului argumentat privind necesitatea de depunere urgentă a numerarului.

80. În cazul imposibilității de conectare a băncilor la componenta de transport a SAPI şi pentru băncile în proces de lichidare, avizele şi confirmările operaţiunilor de către BNM se transmit prin fax sau e-mail.

81. Numerarul fără putere circulatorie se depune la BNM fără restricții de ordin cantitativ şi nominal.

82. La solicitarea băncilor în proces de lichidare BNM poate răscumpăra bancnotele/monedele jubiliare și comemorative disponibile în stocurile acestora. Solicitarea băncilor în proces de lichidare efectuată în scris trebuie să conțină informația privind denumirea, cantitatea, valoarea nominală, metalul (pentru monede), prețul unitar și valoarea de bilanț a bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative.
Ca urmare a examinării solicitării, BNM poate accepta total, parțial, sau poate refuza răscumpărarea bancnotelor/monedelor jubiliare și comemorative aflate în stocurile băncilor în proces de lichidare.
Depunerea bancnotelor/monedelor jubiliare și comemorative la BNM se va efectua în baza Avizului privind disponibilitatea excedentului de numerar (bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative) conform prevederilor pct. 77 din prezentul regulament.

83. În vederea decontării operațiunilor privind depunerea de către banca în proces de lichidare a bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative, BNM în ziua depunerii numerarului, inițiază și asigură decontarea unui Ordin de plată către bancă corespunzător sumei numerarului depus. Suplimentar, se transferă la contul băncii în proces de lichidare diferența dintre prețul de răscumpărare, stabilit de BNM și valoarea nominală a bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative.

84. Pentru depunerea numerarului, persoana desemnată de către bancă se prezintă la BNM cu ordinul de eliberare a numerarului emis de banca depunătoare (care prevede suma numerarului destinat pentru depunere la BNM), cu actul de identitate şi cu copia actului de identitate.

85. În cazul în care la verificarea documentelor prezentate de persoana desemnată de către bancă pentru depunerea numerarului au fost constatate erori, consemnate printr-un proces verbal semnat de părți, banca va întocmi și va prezenta din nou documentele și ca urmare va fi plasată în coada de așteptare.

86. Depunerea numerarului de către bănci se va efectua conform orarului stabilit pentru fiecare bancă, dar nu mai târziu de ora 16:^{00} a zilei efectuării operaţiunii. BNM nu va accepta depunerea numerarului în cazul nerespectării de către bancă a sumei şi a structurii numerarului pe valori nominale indicate în Confirmare.

87. Ca urmare a depunerii numerarului, BNM va elibera persoanei desemnate a băncii depunătoare un exemplar al ordinului de încasare a numerarului, drept confirmare de depunere a numerarului.

88. În vederea decontării operațiunilor privind depunerile de numerar, BNM în ziua depunerii numerarului inițiază şi asigură decontarea, prin intermediul componentei de transport a SAPI, a unui ordin de plată către bancă, corespunzător sumei numerarului depus.

89. Numerarul depus de către bancă la BNM se supune integral verificării. În cazul constatării unor diferențe în plus/minus, precum şi al depistării numerarului suspect de a fi fals BNM va întocmi şi va expedia băncilor procese-verbale de constatare.
Banca este obligată să acopere diferențele depistate în minus/suspecte de a fi false. Diferența depistată în plus, va fi transferată de către BNM în contul de decontare al băncii.

CAPITOLUL VI
Operațiunile cu numerar în valută străină ale băncilor în relația cu BNM

90. În temeiul Regulamentului privind efectuarea operațiunilor pe piața valutară interbancară a Republicii Moldova, aprobat prin HCA al BNM nr.8 din 24.01.2013, cu modificările și completările ulterioare, banca poate efectua operațiuni de vânzare/ cumpărare a numerarului în valută străină către/de la bănci nerezidente şi pe piața interbancară a Republicii Moldova.

91. Desfășurarea operațiunilor cu numerar în valută străină în relația cu BNM se efectuează ca urmare a încheierii și autorizării de către BNM a tranzacției de vânzare/ cumpărare a valutei străine, în baza deciziei conducerii BNM.

92. Operațiunile de ridicare/ depunere a numerarului în valută străină de la/ la BNM se efectuează de către persoanele responsabile şi unitățile de transport ale băncii, desemnate pentru efectuarea acestor operațiuni, incluse în lista prezentată de către banca la BNM, conform prevederilor pct. 58, 59 și 60 din prezentul regulament.

93. La ridicarea numerarului în valută străină de la BNM, reprezentantul băncii prezintă la BNM delegaţia întocmită pe numele său, valabilă numai pentru ziua respectivă, actul de identitate și copia actului de identitate.

94. În cazul în care la verificarea documentelor prezentate de persoana responsabilă de ridicarea numerarului în valută străină au fost constatate erori, consemnate printr-un proces verbal semnat de părți, banca va întocmi și va prezenta din nou documentele și ca urmare va fi plasată în coada de așteptare.

95. BNM va elibera persoanei responsabile a băncii, odată cu numerarul în valută străină, un exemplar al ordinului de eliberare a numerarului în valută străină.

96. În cazul depunerii numerarului în valută străină la BNM, reprezentantul băncii prezintă ordinul de eliberare a numerarului în valută străină emis de bancă, actul de identitate și copia actului de identitate.

97. În cazul în care la verificarea documentelor prezentate au fost constatate erori, se acționează conform prevederilor pct. 94 din prezentul regulament.

98. În urma depunerii numerarului în valută străină, BNM va elibera persoanei responsabile a băncii, drept

confirmare a operațiunii, un exemplar al ordinului de încasare a numerarului.

99. Numerarul în valută străină depus de către bancă la BNM se supune integral verificării. În cazul constatării unor diferențe sau al depistării bancnotelor suspecte de a fi false, se va întocmi şi expedia băncii procesele-verbale de constatare. Banca este obligată să acopere diferențele în minus/ suspecte de a fi false, iar diferențele depistate în plus, vor fi transferate de către BNM în contul băncii.
Diferențele în sumă de 10 USD și mai mult (sau echivalentul acestora în altă valută străină) se transferă prin intermediul sistemului SWIFT, iar diferențele în sumă de până la 10 USD (sau echivalentul acestora în altă valută străină), vor fi reflectate la cursul oficial în MDL în contul băncii deschis la BNM.

100. Activitatea privind operaţiunile cu numerar în valută străină, gestionarea, păstrarea şi evidenţa valutei străine, se efectuează în conformitate cu procedurile interne elaborate de bancă, cu respectarea legislaţiei în vigoare.

CAPITOLUL VII
Modul de înregistrare şi evidenţă a numerarului suspect de a fi fals în moneda națională

101. Datele privind bancnotele şi monedele metalice suspecte de a fi false, depistate în cadrul desfăşurării operaţiunilor cu numerar, de către bănci sau de BNM sunt înregistrate în Sistemul de evidenţă a falsurilor în moneda națională (SEF). Băncile asigură confidențialitatea acestor date. Organizarea şi administrarea SEF ţine de competența BNM.

102. Banca stochează şi înregistrează timp de 2 zile lucrătoare din data depistării, în SEF, datele referitoare la bancnotele şi monedele metalice suspecte de a fi false, depistate de către bancă şi subdiviziunile subordonate, conform procedurilor interne stabilite.

103. Banca desemnează persoanele responsabile de stocarea şi înregistrarea în SEF a datelor referitoare la bancnotele şi monedele metalice suspecte de a fi false, precum şi actualizarea acestora, în conformitate cu rezultatele expertizei efectuate de către subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne.

104. Banca asigură informarea subdiviziunilor subordonate privind datele referitoare la bancnotele şi monedele metalice false, depistate de către aceasta, inclusiv de către alte bănci, conform datelor din SEF, pentru combaterea punerii în circulaţie a falsurilor.

105. BNM, prin intermediul SEF, informează băncile privind datele referitoare la noile tipuri de bancnote şi monede metalice false (alertă rapidă).

106. Banca, în cadrul desfăşurării operaţiunilor cu numerar retrage din circulaţie bancnotele şi monedele metalice, care urmare procedurii de autentificare se consideră suspecte de a fi false şi le transmite subdiviziunii specializate a Ministerului Afacerilor Interne, în conformitate cu legislaţia în vigoare.
107. În scopul asigurării evidenţei, banca solicită subdiviziunii specializate a Ministerului Afacerilor Interne trimestrial, pentru bancnotele şi monedele metalice suspecte de a fi false, transmise anterior pentru identificare, rezultatele expertizei în baza cărora în SEF se actualizează statutul bancnotei/ monedei metalice – falsă sau autentică.

108. Preluarea bancnotelor/ monedelor metalice suspecte de a fi false de la depunător şi eliberarea documentului confirmativ în acest sens, informarea şi transmiterea bancnotelor şi monedelor metalice suspecte de a fi false subdiviziunii specializate a Ministerului Afacerilor Interne, se face în conformitate cu legislaţia în vigoare şi cu procedurile interne elaborate de către bancă de sine stătător.

109. Banca va afişa, la casa operațională, la un loc vizibil, informația despre modul de preluare a bancnotelor şi monedelor metalice suspecte de a fi false de la depunător şi eliberarea unui document confirmativ.

CAPITOLUL VIII

Alte prevederi

110. Accesul în incinta și pe teritoriul adiacent BNM pentru persoanele împuternicite ale băncilor cu retragerea/depunerea numerarului în moneda națională precum și pentru unitățile de transport se efectuează în baza unui permis de acces.

111. Accesul în incinta și pe teritoriul adiacent BNM pentru persoanele împuternicite ale băncii cu retragerea/ depunerea numerarului în valută străină, precum şi ale băncilor în proces de lichidare pentru retragerea/ depunerea numerarului în moneda națională şi a unităţilor de transport ale acestora, se efectuează în baza unui permis de acces, inițiat conform scrisorii expediate de către bancă prin fax sau e-mail, care conține datele de identificare ale persoanelor împuternicite și datele unităților de transport.

112. În cazul imposibilității desfășurării de către BNM a operațiunilor cu numerar în relație cu băncile, Banca Națională va informa în prealabil, cu 10 zile lucrătoare înainte, printr-un comunicat, transmis prin intermediul componenței de transport a SAPI, sau prin fax pentru băncile în proces de lichidare, despre perioada derulării acestui proces.

113. În acest caz, băncile își vor prognoza excedentul/ necesarul de numerar şi vor apela preponderent la alte bănci în vederea prestării/ beneficierii serviciilor aferente operațiunilor cu numerar.

114. În contextul imposibilității acoperirii necesității băncii cu numerar/ distribuirii excedentului de numerar din lipsă de ofertă/ cererii, inclusiv conform informației plasate pe pagina interbancară, băncile pot retrage/ depune numerar la BNM, conform unui grafic coordonat din timp.
115. Activitatea privind colectarea şi transportarea numerarului se reglementează prin procedurile interne ale băncii.

116. Banca elaborează de sine stătător proceduri aferente activității operațiunilor cu numerar desfășurate în cadrul subdiviziunilor subordonate.

117. Banca stabilește și efectuează controale în cadrul subdiviziunilor subordonate, în scopul determinării gradului de respectare şi executare a operațiunilor cu numerar în corespundere cu actele normative de domeniu, precum şi al identificării şi prevenirii riscurilor de fraudă, în care pot fi implicați salariații băncii.

Anexe: PDF [1] DOC [2]

Referința spre Registrul de stat al actelor juridice: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=104888&lang=ro [3]

Vezi și

Tag-uri
regulament [4]
Operaţiuni cu numerar [5]
banci [6]
procesarea numerarului [7]
evidenţa a falsurilor [8]

Sursa URL:

https://bnm.md/ro/content/regulamentul-cu-privire-la-operatiunile-cu-numerar-bancile-din-republica-moldova-aprobat

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/files/Anexe___Regulament_bancni_ro.pdf [2] https://bnm.md/files/Anexe___Regulament_bancni_ro.doc [3] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=104888&lang=ro [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=regulament [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Operaţiuni cu numerar [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banci [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=procesarea numerarului [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=evidenţa a falsurilor